

Verlag en Achtergrondinformatie van de Wandeling in de bossen van Waalre 20-10-2017

We houden deze wandeling zoals weer eens wat dichterbij huis, namelijk in de bossen bij Waalre. De route is ongeveer 11,5 km. en loopt ook voor een deel door het dorp Waalre.

Waalre bestaat uit de dorpskernen Aalst en Waalre. Deze zijn in 1923 samengevoegd tot een gemeente.

Bossen, Zandduin, Vennen en Villa's.

We starten de wandeling op het Parkeerterrein tegenover het Gemeentehuis in de Willibrorduslaan, bij Café-Restaurant Stationskoffiehuis. De naam geeft al aan dat hier vroeger een stationnetje heeft gelegen aan de spoorlijn tussen Eindhoven en Neerpelt, (België); het "**Bels lijntje**".

Bels Lijntje

Tussen Eindhoven, Gestel, Waalre, Valkenswaard, Borkel en Schaft en Achel/Neerpelt heeft vanaf 1866 een spoorlijntje gelegen. De lijn was een onderdeel van de spoorlijn Eindhoven-Hasselt- Luik, en werd o.a gebruikt voor het goederenvervoer zoals steenkolen vanuit Luik naar Utrecht/Amsterdam en personenvervoer naar Philips/Eindhoven.

In België werd dit spoorlijn 18 genoemd.

Stationnetjes of opstapplaatsen in deze regio waren o.a. Achel, Valkenswaard, Waalre, Gestel(Gennep), Philipsdorp, Eindhoven.

Door de opening van het hogespoor in Eindhoven op 28 november 1953 kwam het lijntje erg in de weg te liggen. In 1959 werd het oude spoorlijntje tussen Valkenswaard en Eindhoven opgeheven. De gemeente besloot toen tot de aanleg van een omleiding tussen Eindhoven en Valkenswaard. Er wordt ook gezegd dat er een andere reden voor de omleiding was, dat de burgemeester van Waalre langs de spoorlijn woonde en hij werd 's nachts wakker door langsrijdende goederentreinen. In 1951 zou hij zijn invloed gebruikt hebben om de spoorlijn om te leiden. De spoorlijn werd omgelegd over Geldrop door de Grootte Heide, zodat de spoorlijn nog een paar jaar bleef bestaan.

De spoorlijn was enkelsporig uitgevoerd en niet geëlektrificeerd.

Gedeeltes van het trace zijn nog duidelijk te herkennen in het landschap. Op de kaart kun je goed de rechte lijn zien tussen Valkenswaard en Waalre, nu een prachtig wandelpad in de bossen, waarvan ook wij een stukje lopen. In Eindhoven lagen verschillende spoorwegovergangen. Niet elke spoorwegoverweg was bewaakt, en als dit wel zo was, dan stond er een baanwachtershuisje bij. Zo lag baanwachtershuisje nr. 40 bij de Willemstraat, nr. 39 bij de Laagstraat, nr. 38 bij de Hoogstraat en nr. 37 lag bij het stationnetje aan de Gennepeweg. Dit was niet meer dan een opstapplaats voor reizigers vanuit Gestel dat pas in 1901 werd aangelegd

Spoorwegwachtershuisje aan de Hoogstraat in Eindhoven het enige overgebleven baanwachtershuisje van het Bels lijntje, omstreeks 1895 door fotograaf J Bijnen uit Waalre.

Hetzelfde huisje in de 21e eeuw.

In gebruik genomen door het buurtcomité na de dood van de laatste baanwachter in 1980, is het volledig opgeknapt en een mooie herinnering voor alle Gestelnaren.

De baanwachter, Dorus Langeberg, woonde hier met zijn gezin van zes kinderen. Hij kreeg een telefoontje als de trein eraan kwam dat hij de bomen moest sluiten, vandaar TELEFOON 38. Toen het lijntje na zijn pensioen werd opgeheven mocht hij er blijven wonen.

Aanbevolen site voor meer mooie foto's in Eindhoven en informatie:

<http://www.xs4all.nl/~yenm/Toenennu/gestel/belslijntje.htm>

Het personenvervoer liep niet zo goed als gedacht, en rond 1921 werden de haltes Borkel en Gestel gesloten. Rond 1939 werd de lijn helemaal gesloten voor het reizigersverkeer. Wel bleven tot 1951 nog tweemaal per dag de zg Philipstreinen rijden. Omdat de Belgische regering er op stond om de lijn te handhaven, werd besloten de lijn via Geldrop te laten lopen. De laatste goederentrein reed in 1974. In 1986 werd het Nederlandse gedeelte van de spoorlijn opgebroken, het Belgische gedeelte was al eerder weg. Plannen voor een toeristisch lijntje, zijn op niets uitgelopen.

Het stationsgebouw in Waalre omstreeks 1905.

Geopend op 20 jul 1866, tegelijk met de opening van de spoorlijn.
Gesloten op 5 nov 1945

Gesloopt in 1964

Stationskoffiehuis was eerst een boerderij

annex cafe; in 1930 is het verbouwd en uitgebreid.

Vanaf hier lopen we een stukje Eindhovenseweg, en slaan rechtsaf bij het Lisseven, waar we omheen lopen, en tussen wat villa's door lopen we naar het volgende ven.

Als we ook daar omheen zijn gelopen, lopen we van waypoint 1 tot waypoint 2 over het nieuwe fietspad tussen Eindhoven en Valkenswaard, waar vroeger het oude spoorlijntje heeft gelopen.

We komen nu bij het Meertjesven, waar we ook omheen lopen.

Via het Vlasrootven gaan we nu richting Heikant, waar we koffiepauze houden bij Hoeve 't Brabants Genot aan de Heikantstraat. De hoeve is al meer dan 100 jaar oud

Na de koffie gaan we weer van de harde weg af, het bos in.

We gaan nu richting speeltuin de Klimbim, die bij de Waalrese jeugd, en ook daarbuiten wel bekend is, en verder naar het Blokven, waar we uitkomen op de Blokvenlaan, ongeveer bij het huis waar Antoon Coolen waar hij van 1938 tot aan zijn dood gewoond heeft.

Antoon Coolen

Antonius Franciscus (Antoon) Coolen werd op 17 april 1897 geboren in het Zuid-Limburgse Wijlre, als zoon van een bierbrouwer. Zijn ouders waren allebei uit het Noord-Brabantse Peelland afkomstig en waren in 1892 in Deurne gehuwd. Coolen was de derde in een gezin met acht kinderen. Toen hij nog een baby was, verhuisde het gezin naar Zevenbergen. Vanaf 1903 woonde het gezin in Deurne, waar Coolens ouders een winkel begonnen. Coolen maakte daar kennis met buurman Hendrik Ouwerling, en mocht menigmaal kennis nemen van diens privé-bibliotheek. Ouwerling wordt dan ook als inspirator van Coolen genoemd. Het huis "De Romein" waar Ouwerling vanaf 1913 woonde werd na Ouwerlings dood (1932) een zestal jaren door Coolen bewoond. Later woonde Coolen in Waalre, waar hij in 1937 door architect H.W. Valk het huis "De Kempen" liet bouwen. In dit dorp maakte Coolen zich sterk voor behoud en restauratie van de oude dorpskerk.

Anders dan het werk van de meeste streekromanschrijvers, werd dat van Antoon Coolen door literatuurcritici veelal positief ontvangen. Hij past daarmee meer in de traditie van Streuvels, het impressionisme.

Coolen werd bekend met boeken als Dorp aan de rivier (geïnspireerd door het leven van Hendrik Wiegersma en diens vader), Herberg in 't Misverstand en de op waarheid gebaseerde roman De Goede Moordenaar, waarin Coolen de moord op Pietje Munsters in 1910 op een verhalende manier bracht. De vraag of Coolen wel terecht tot de streekromanschrijvers wordt gerekend, komt herhaaldelijk terug in literatuurkringen. Coolen was getrouwd met Gerda de Jong (1901-1964) en had vier zonen: Stijn (1931), Guido (1932), Felix (1933) en Peter Hendricus (1937-1947). Zijn drie oudste zonen werden respectievelijk naar voorbeelden van Coolen genoemd: Stijn Streuvels, Guido Gezelle en Felix Timmermans. De vierde zoon werd genoemd naar

Hendrik Wieggersma en diens vrouw Petronella (Nel). Wieggersma en Coolen waren goed bevriend.

Op 11 oktober 1961 viel Antoon Coolen ter hoogte van Waardenburg uit de trein. De ware toedracht van het gebeurde is nooit achterhaald. Algemeen wordt aangenomen dat hij zich bij zijn gang naar het toilet vergist heeft in de deur. Door het ongeluk liep hij enkele kneuzingen op en aanvankelijk herstelde hij zich. Toen kwamen er hartklachten en op 9 november bezweek Coolen op 64jarige leeftijd in het Jozefziekenhuis in Eindhoven aan een hartaanval. Hij werd begraven bij het oude St.-Willebrorduskerkje in Waalre.

Een monument van Antoon Coolen staat bij de ingang van de oude Sint Willibrorduskerk

We steken de Willibrorduslaan nog een keer over en lopen nog een stukje door het heuvelachtige gebied ten noorden van deze laan, om weer uit te komen bij het Stationskoffiehuis, waar we nog even kunnen nababbelen over de eerste wandeling van dit jaar.

Sites die ik dankbaar gebruik heb bij het samenstellen van dit verslag en waaruit je nog meer informatie kunt putten:

<http://www.stationsweb.nl/station.asp?station=aalstwaalre>

http://www.waalre.nl/index.php?simaction=content&pagid=856&rubriek_id=258&stukid=5134&mediumid=1

http://nl.wikipedia.org/wiki/Spoorlijn_18_Winterslag_-_Eindhoven

http://nl.wikipedia.org/wiki/Antoon_Coolen

<http://www.thuisinbrabant.nl/personen/c/coolen,-antoon>

<http://www.xs4all.nl/~yenm/Toenennu/gestel/belslijntje.htm>

http://www.msgvalkenswaard.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=60&Itemid=66

Chris Pennings.

